

**РІВЕНЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕРСОНАЛУ
ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
РОБОТИ СИСТЕМИ**

Ткаченко Олександр Григорович

*кандидат юридичних наук, доцент,
начальник кафедри формування
та розвитку професійної компетентності
персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України,
Інститут професійного розвитку Пенітенціарної академії України
м. Чернігів, Україна*

Разумейко Наталія Сергіївна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
начальник кафедри педагогіки та гуманітарних дисциплін
Пенітенціарна академія України
м. Чернігів, Україна*

Олефір Людмила Іванівна

*кандидат юридичних наук, доцент,
заступник начальника кафедри
формування та розвитку професійної компетентності персоналу
Державної кримінально-виконавчої служби України
Інститут професійного розвитку Пенітенціарної академії України
м. Чернігів, Україна*

Професійна підготовка персоналу Державної кримінально-виконавчої служби (далі – ДКВС) України є ключовим чинником забезпечення ефективності роботи системи. Сучасний етап розвитку української державності, суттєві суспільні трансформації й перетворення в країні свідчать про те, що поряд з формуванням нових громадянських і державних інститутів в Україні здійснюється правова реформа, невід’ємним елементом якої є реформування пенітенціарної системи. Вона повинна відповідати сучасним міжнародним стандартам, забезпечувати дотримання прав людини та створювати безпечні умови як для персоналу, так і для ув’язнених. Постійні зміни у законодавстві, соціальні виклики та впровадження новітніх технологій вимагають від персоналу високого рівня професійної підготовки.

У сучасних умовах реформування кримінально-виконавчої системи професійна підготовка стає не лише ключовим чинником ефективності, але й основою забезпечення гуманності, безпеки та дотримання прав людини в установах виконання покарань.

Нині існуюча система професійної підготовки фахівців для ДКВС України, виявилась неспроможною повністю задовольнити сучасні запити суспільства, зростаючі потреби людей, а також євроінтеграційні процеси в Україні. Це все обумовило необхідність у корегуванні змісту професійної компетентності персоналу ДКВС України, перегляду підходів до організації їхньої підготовки і створення нової моделі професійної освіти на принципах компетентнісного підходу та забезпечення доступності й безперервності освіти впродовж життя, доведення її до рівня європейської та світової якості.

Діяльність персоналу ДКВС України є важливою складовою забезпечення законності, правопорядку та ефективного функціонування пенітенціарної системи. Успішне виконання службових обов'язків неможливе без належного рівня професійної підготовки, яка відповідає сучасним викликам і вимогам. Питання підготовки кадрів у цій сфері охоплює первинну професійну підготовку, підвищення кваліфікації та службову підготовку.

Саме тому, для підвищення ефективності діяльності ДКВС України слід приділяти належну увагу розвитку кадрової політики, яка обумовлена специфікою проходження служби, а саме виконанням службових завдань [1 с. 189].

Проблема забезпечення органів та установ ДКВС України висококваліфікованими кадрами дедалі загострюється. Ми вважаємо, що професійна компетентність персоналу ДКВС України має в собі такі складові елементи, як – добір та підготовка, якість яких прямо пропорційна якості професійної компетентності персоналу ДКВС України [2 с. 66-67].

Рівень професійної компетентності персоналу ДКВС України є предметом уваги науковців та представників державної влади під час визначення подальших напрямів реформування пенітенціарної системи України, оскільки якість підготовленості персоналу безпосередньо впливає на авторитет нашої держави перед українським та світовим суспільством. Професійна компетентність розглядається як динамічна комбінація знань, умінь, навичок, цінностей та інших особистих якостей, що визначають здатність особи успішно здійснювати професійну діяльність.

Варто нагадати, що чинним законодавством України, що регулює порядок і умови проходження державної служби особливого характеру в ДКВС України, встановлено низку вимог до кандидатів на службу, які спрямовані на забезпечення якісного добору персоналу пенітенціарної системи України. Окрім добору якості підготовленості

пенітенціарного персоналу в Україні до виконання ним свої завдань досягається шляхом безперервного підвищення професійного рівня та професійної компетентності персоналом ДКВС України [3 с. 415].

Первинна професійна підготовка новопризначених працівників ДКВС України спрямована на формування базових знань та навичок, необхідних для виконання службових обов'язків. Вона спрямована на формування високого рівня професійної компетентності, забезпечення ефективного виконання службових завдань та мінімізацію ризиків і конфліктів під час роботи з особами, які утримуються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах. Важливим питанням останніх років стало необхідність дотримання міжнародних стандартів у сфері поводження з ув'язненими.

Підвищення кваліфікації є видом професійного навчання, що полягає у підтримці та підвищенні рівня професійних компетентностей осіб рядового і начальницького складу.

Для підготовки фахівців ДКВС України створено заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, які забезпечують: первинну професійну підготовку осіб рядового і начальницького складу; реалізацію програм підвищення кваліфікації персоналу; проведення наукових досліджень у сфері кримінально-виконавчої діяльності.

Основна увага приділяється дисциплінам, які сприяють розвитку практичних навичок, критичного мислення, знань у галузі права, психології та управління.

Висновки. Професійна підготовка персоналу пенітенціарної системи України є важливим елементом забезпечення ефективності її функціонування. Підготовка персоналу пенітенціарної системи України повинна ґрунтуватися на комплексному підході, який враховує як сучасні виклики, так і перспективи розвитку системи. Заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, чітко визначений порядок проходження служби, а також програми первинної підготовки та підвищення кваліфікації сприяють формуванню високопрофесійного персоналу. Це, у свою чергу, є запорукою дотримання прав людини та виконання основних завдань кримінально-виконавчої служби.

Тільки через забезпечення високих стандартів професійної підготовки можна створити систему, яка відповідатиме як внутрішнім потребам держави, так і міжнародним вимогам у сфері кримінально-виконавчої діяльності.

Література:

1. Мицька О.І. Акмеологічна компетентність персоналу ДКВС України як запорука його безпечної діяльності *Науковий вісник Сіверщини. Серія Освіта. Соціальні та поведінкові науки.* 2024. № 1.
2. Ткаченко О., Залуговська Г. Добір та підготовка як складові професійної компетентності персоналу Державної кримінально-

виконавчої служби України. *Науковий вісник Сіверщини. Серія : Право.* 2019. № 1 (6). С. 58-69.

3. Ткаченко О. Г., Залуговська Г. П. Вплив службової підготовки на компетентність персоналу установ виконання покарань державної кримінально-виконавчої служби України. *Юридичний науковий електронний журнал.* № 10, 2022 С. 415-418.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-462-0-64>

МІСЦЕ ВИЩОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ В САНКЦІЙНОМУ МЕХАНІЗМІ ПРО ВИЗНАННЯ НЕОБҐРУНТОВАНИМИ АКТИВІВ ТА ЇХ СТЯГНЕННЯ В ДОХІД ДЕРЖАВИ

Федрак Анастасія Миколаївна

студентка юридичного факультету

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

м. Чернівці, Україна

Вищий антикорупційний суд України створено для забезпечення неупередженого розгляду корупційних справ, ухвалення справедливих рішень у разі доведення вини та призначення відповідного покарання шляхом застосування санкцій. Санкції, зокрема стягнення активів, є важливим засобом боротьби з корупцією, особливо у період воєнного стану, коли необхідно швидко реагувати на загрози національній безпеці. ВАКС розглядає справи щодо конфіскації активів осіб, які причетні до збройної агресії проти України, що підкреслює його ключову роль у сучасних умовах.

Вищий антикорупційний суд відповідно до статті 1 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» є постійним діючим вищим спеціалізованим судом та покликаний забезпечити притягнення до відповідальності осіб, які раніше могли уникати правосуддя завдяки своїм політичним або економічним зв'язкам. Організаційно, ВАКС складається з першої інстанції та апеляційної палати, до його складу входять 38 суддів. Перша інстанція представлена: 27 суддів, 9 колегій, 9 слідчих органів, з яких 12 суддів одночасно здійснюють функції слідчих судів. Апеляційна палата включає: 11 суддів та 4 колегії [1]. Згідно вимог статті 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [2].